

Bir bakışta ne yazacağına karar veren adamlardan değilim. Olamıyorum. En büyük derdim, şu sıralar, yapacak işlere yetecek zaman bulamamak. Bu da pek ilginç bir dert değil afedersin, insanların ne dertleri var. Biri ölmek üzeredir mesela veya ölmüştür, birinin annesi hastadır veya babası, birinin çocukları olmuyordur veya olmuş ama ölümle boğuşmaktadır, birinin sevgilisi onu terketmiş ve kalbinin üstünde bir bıçakla ölümü düşünmektedir. İnsan hallerini ele aldığımızda halim pek bir yavan geliyor gözüme. Kendimi olduğumdan başka bir şeye dönüştürme yeteneğim yok. İnsanların pek çoğunun böyle dertleri yok belki ama onlar ellerine bir şey alıp yazmak niyetlisi de değil.

Eline kalem (veya klavye) almış insanın, zımnen *okunmaya değer ve zaman ayrılması üzmeyecek konular biliyorum* dediğini kabul ediyoruz. En azından buna inanıyorum. Gerçi insanların pek çoğu anlamlı üzüntüleri yemek yerine, anlamsız yazıları gargara cinsinden ağzında dolaştırıp tükürmeyi tercih eder. Tadı iyi olsun da, gargara da olur.

Gargara yazarlarının itirafı ise şöyle: *Ben şeytanın vekiliyim ve sizi hayattan koparıp, az sonra unutaacağınız eğlenceler sunmaya geldim.* Açıkça söylemek çok zordur, itiraf edemeyiz, yazan-kışı cinsinden insanların hakikate veya onun gibi kavramlara saygısı olduğu için şeytanla işbirliği yapmayacağını düşünürüz. Halbuki şeytan, insanı olduğundan farklı bir yere götüren bütün fiillerin, şaşırtmaların, gözboyalamaların menbaı sayılır. Yazan ve çizen, insanı düşünceden uzakta bir yerlere götürmeyi meslek edinmiş herkes onun vekili sayılır.

İçimdeki başka bir ses bu yazdıklarımı itiraz ederek dedi ki, hakikatten bahseden insanların o zaman hep ağlaması, kendini dövmesi mi gerekir? Neticede bir yandan hakikate sözle ulaşılmasının imkansızlığını iddia ediyorsun, bir yandan da sözle bir şeyler yapan insanları hakikatten uzaklıkla suçluyorsun. Adaletin bu mu?

O sese cevap vermek istiyorum ama biraz da haklı. Şeytanın vekilliğini bilerek üstlenenler müstesna, insanların pek çoğu yazdıklarının *faydalı* olduğuna inanarak yazar. Buna ben de dahilim sanırım. Okuyana bir faydası yoksa da yazana var. Ancak bu *kafanın* her zaman hanutçuluğunu yaptığı dükkana götürmediğini farketmek lazım. Yazan çizen insanların hakikatle arası her zaman iyi değil ve çoğunun asıl gayesi, insanların ilgisini/parasını/saygısını kazanmak. Onların saygısını kazanmak da, onlara *yanlış yoldasınız* diyerek olmuyor. Bu işlerde birinci şart aynı tanrılara, hitap ettiğiniz insanların tanrılarına tapmak. Kimse tanrılarını küfreden birini fazla okumaz. En kısa zamanda bırakır, ilk fırsatta terkeder.

Yazan kişinin derdi de işte bu tanrılara *basmadan* okunmaya değer cümleler kurmak olmalı. Ancak bu mümkün mü, hayır, değil. Biliyoruz ki değil.

Bunlar aklıma *How not to write a novel* (Bir roman nasıl yazılmaz) isimli bir kitabı okurken geldi. Roman yazmak fikrinden soğudum. Kitap eğlenceli bir kitap, onunla alakası yok. Sadece roman ham-

maliyesinin manasızlığı ve neticede amacın *okura sayfa çevirtmek* olduğunu tesbiti. Maksudınız sayfa çevirtmek olunca, hayat bitmeyen bir hanutçuluğa dönüşür.